

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АУДИТУ В УКРАЇНІ

На підставі вивчення науково-практичної літератури та статистичних даних виявлено проблему сучасного аудитора та довіри до нього, чисельність сертифікованих аудиторів та аудиторських фірм в регіонах України. Пропонується для прозорості сертифікації аудиторів розробити чіткий перелік ситуацій та тестів для сертифікації, а для збільшення кількості аудиторів у регіонах не допускати на ринку аудиту олігополій. Задля удосконалення вітчизняної системи контролю якості аудиту, комп'ютеризації процесу аудиту на аудиторських фірмах у регіонах та страхування ризиків аудиторської діяльності пропонується використовувати досвід європейських країн. Проблемою також визначено низьку підготовку фахівців за спеціальністю «Облік і аудит», що може бути вирішена за допомогою навчання студентів за міжнародними стандартами аудиту, викладачами, сертифікованими аудиторами.

Ключові слова: аудит, аудиторська діяльність, контроль, міжнародні стандарти аудиту, аудитор.

N. I. PETRENKO

Separate subdivision of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine "Berezhansky Agrotechnical Institute"

CURRENT ISSUES IN AUDITING IN UKRAINE

Based on the scientific literature and statistic data the idea of a modern auditor has been portrayed, public trust to their job has been shown as well as the number of certified auditors and audit firms in the regions of Ukraine has been outlined. The research suggests that a clear list of situations and tests has to be developed for transparency of auditors' certification. Audit oligopolies have to be prevented so that the number of auditors across the regions would increase. The experience of European countries has to be used in order to improve the national system of quality control for auditing, computerization of the audit process in the audit firms across the regions as well as the risk insurance of auditing activities. Another striking problem that must be faced is poor training of students majoring in "Accounting and Auditing", which can be solved by implementing international auditing standards and conducting lectures by certified auditors.

Keywords: audit, auditing, control, international auditing standards, auditor.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Аудит має глибоке історичне коріння, проте як наука є досить молодим. Але незважаючи на це аудит має свій предмет, об'єкти, суб'єкти, методологію, методи, інструменти та інші атрибути досліджень стану обліку фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва. У зв'язку з тим що ринкові відносини постійно розвиваються, а аудит є галуззю економічних знань, то знання в аудиті не можуть бути сталими. Вони постійно змінюються, удосконалюються, поглиблюються. Тому постійно актуальною є проблема вивчення досвіду і визначення перспектив розвитку аудиту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Історії становлення та розвитку аудиту приділено багато уваги в спеціалізованій літературі [1–5, 9, 14, 17, 18, 20, 24, 25], що спричинено актуальністю вивчення теорії і практики аудиту. Грунтуючись на історіографічних джерелах, можна стверджувати, що виникнення аудиту пов'язане з розвитком суспільних відносин, які сформували потребу у незалежному економічному контролі. Для того, щоб дослідити проблеми виникнення і розвитку в Україні аудиту проаналізовано праці Р. Адамса, А.А. Терехова, Ф.Ф. Бутинця, В.С. Рудницького, Н.І. Дорош, В.Я. Савченко, Б.Ф. Усача та інших. Багато з них зазначають, що аудит як наука, вже себе затвердив і за цією наукою буде майбутнє.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Незважаючи на значний доробок науковців, окремі проблемні аспекти аудиту є недостатньо висвітленими, зокрема: підвищення рівня професійної компетентності аудиторів, організація контролю якості аудиторських робіт та послуг, розвиток правового поля аудиту в підприємстві, забезпечення реальної професійної незалежності аудитора та інше.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є визначення на підставі науково-практичної літератури та статистичних даних аудиторської діяльності проблем та напрямів удосконалення аудиту в Україні.

Виклад основного матеріалу. На території України державний контроль існував уже в першій половині XIX ст., однак незалежний аудит поширення не набув. У Радянському Союзі існували такі види контролю як: народний, державний і партійний контроль. Розвитку і започаткування аудиту сприяли внутрішні та зовнішні чинники. Зовнішніми чинниками, були інтенсивне влиття іноземного капіталу на територію України, а під впливом внутрішніх чинників почала формуватись його законодавча база та практичне застосування. Швидкі темпи розвитку аудиту в Україні призвели до ряду сучасних його проблем (табл. 1).

Отже, варто виділити такі проблемні питання, що стосуються розвитку аудиту в Україні:
– значний негативний вплив "тіньового" бізнесу;

- недостатній досвід аудиторської діяльності порівняно з іншими європейськими країнами;
- негативний вплив дослівного перекладу закордонних стандартів та концепцій без врахування особливостей економічного розвитку нашої країни;
- недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, що зумовлено перш за все невідповідністю підготовки українських бухгалтерів та аудиторів сучасним вимогам практики;
- відсутність типових форм документів з аудиту;
- відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту;
- громадські професійні організації обліковців не є масовими, тому це стримує процес обговорення та вирішення проблемних питань практики обліку та аудиту;
- відсутність єдиної, загальноприйнятої, економічно обгрунтованої методики розрахунку цін за аудиторські послуги.

Таблиця 1

Проблемні питання, що піднімаються в періодичних виданнях

№ з/п	Джерело	Проблемні питання, що піднімаються
1	Шевчук О. Д., Здирко Н.Г. [26, с. 530]	Відсутність чіткого та однозначного термінологічного апарату, який є базою для розуміння сутності аудиту, його місця, завдань та ролі в системі господарського контролю; доопрацювання Кодексу професійної етики аудитора, особливо в частині відповідальності аудиторських фірм та аудиторів
2	Сподарик В.М., Дейч Г.Ю., Журавкова А.П. [21, с. 503]	Проблема розвитку внутрішнього аудиту в Україні полягає у виробленні комплексного, системного підходу і пов'язаних з ним методичних рішень, які б забезпечили практичні умови для створення та ефективного функціонування служб внутрішнього аудиту на підприємствах України. Відсутність чіткої бази регламентування організації та розвитку внутрішнього аудиту будь-якого українського підприємства
3	Здирко Н.Г., Самоєнко А.К. [10]	Не повне розкриття у відповідних нормативних актах мети аудиту
4	Соболев В.М., Слюніна Т.Л., Розіт В. [19]	Суперечність положень Міжнародних стандартів аудиту українським принципам обліку
5	Кудирко О.М. [13]	Недостатнє нормативне та методологічне забезпечення; відсутність внутрішніх розробок щодо організації та методики внутрішнього аудиту на підприємстві
6	Стемковська І. [22]	Недостатня кількість методичних розробок з аудиторського контролю; неефективність діючої нормативно-правової бази в питанні внутрішнього аудиту; брак достатнього досвіду аудиторської діяльності; недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів; відсутність типових форм документів з аудиту в цілому та внутрішнього аудиту зокрема; відсутність методичних рекомендацій з питань автоматизації внутрішнього аудиту
7	Дмитренко І.Н. [8]	Проблема сучасного аудитора та довіри до нього; якість роботи більшості українських аудиторських фірм
8	Касьяненко Е.А., Закалинская Е.А. [11]	Недосконала система сертифікації; недовіра незалежним українським аудиторам
9	Василькова Т. [6]	Проблеми нормативно-правового регулювання і технології проведення аудиту
10	Ковальчук І.О., Даценко Г.В. [12]	Відсутній достатній законодавчий фундамент і досвід судового розгляду позовів щодо аудиторів (аудиторських фірм), немає методики оцінки розмірів збитку користувачів від неякісного аудиту
11	Редько О.Ю. [15]	Недостатній контроль за якістю вітчизняного аудиту
12	Головченко А.В. [7]	Проблемні питання контролю якості аудиту

Головною проблемою, яка існує на даному етапі розвитку аудиторської діяльності є проблема сучасного аудитора та довіри до нього. Ця проблема аудиторського ринку України пов'язана з недосконалою і не прозорою системою сертифікації, яка не може гарантувати якісної підготовки аудитора. Всім відомо, що сертифікація аудиторів відбувається в два тури. Перший тур – це тестування, другий тур – вирішення претендентами ситуацій. Відмітимо, що ні переліку тестів ні переліку ситуацій які можуть бути на сертифікації затверджених Аудиторською палатою України не має. На сайті Аудиторської палати можемо побачити лише ті ситуації та тести, які були в попередні періоди сертифікації.

Відмітимо, що під час сертифікації претендентам заборонено користуватися довідковою літературою: Міжнародними стандартами аудиту, законодавчими актами та інструкціями. Але існує прислів'я: розумна людина не та, яка все знає, а та яка знає де знайти інформацію. Від осіб, які бажають стати аудиторами вимагається під час виконання тестів або ситуацій вимагається чітке, деталізоване цитування і Міжнародних стандартів аудиту, і законодавчих і підзаконних актів. А на сьогодні в Україні налічується близько 10 тис. законних і підзаконних актів, що регулюють діяльність господарюючих суб'єктів і будь-який з них може стати наступним для виконання тесту або ситуації.

У зв'язку з вищеперерахованим, для досягнення більшої прозорості сертифікації аудиторів, пропонуємо на рівні Аудиторської палати розробити переліки ситуацій та тестів, їх перелік може сягати 2000 найменувань. Але у такому випадку особи, які бажатимуть стати аудиторами матимуть змогу готуватися до сертифікації і розуміти, чи всі ситуації та тести вони можуть виконати.

Наступною проблемою є наявна чисельність сертифікованих аудиторів, яка не відповідає потенційним потребам ринку аудиторських послуг в регіонах. Адже таку інформацію мало хто аналізує і ставить запитання, чому виникає така ситуація. Непрозора система сертифікації аудиторів заважає припливу кадрів в аудиторський бізнес, впливає на витіснення аудиторів регіонів з ринку професійних послуг, завоювання вітчизняного аудиторського ринку іноземними компаніями.

На прикладі розвитку аудиту в Житомирській області простежимо таку тенденцію. Стан аудиторської діяльності в Житомирській області з кожним роком погіршується, так як аудиторські фірми зникають з ринку аудиту з кожним роком. Суттєвий рівень зменшення зареєстрованих фірм в Житомирській області, представлено на рис. 1.

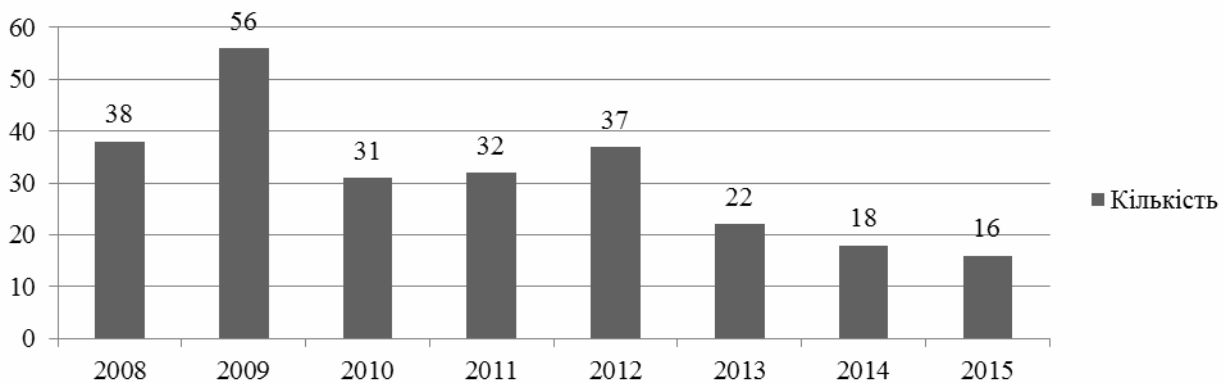

Рис. 1. Кількість зареєстрованих фірм та аудиторів в Житомирській області в 2008-2015 роках (сформовано на основі [16])

З даного рисунку, бачимо представлено динаміку кількості зареєстрованих аудиторських фірм де видно, що з кожним роком аудиторські фірми зникають з ринку аудиту в Житомирській області. Порівнюючи дану динаміку, ми бачимо, що самий великий ринок аудиторських фірм становив в 2009 р, а найменший в 2015 р., так як зареєстрованих фірм на теперішній час 16 фірми. З чого, ми можемо зробити висновок, що аудиторська діяльність Житомирської області занепадає. Така причина зумовлена появою на вітчизняному ринку великих іноземних гравців бізнесу.

За останні кілька років ринок аудиторських послуг в Україні суттєво розширився та диференціювався за напрямками діяльності, інтересами замовників – клієнтів, а також в розрізі окремих регіонів. Статистичні дані свідчать, що в Україні значно різняться основні показники аудиторської діяльності за регіонами. Для прикладу пропонуємо проаналізувати показники по Житомирській області табл. 2. Показники введені за період 2008–2012 року, без 2013, 2014, 2015 років, тому що на сайті АПУ така інформація ще не оприлюднена.

Таблиця 2

Обсяг наданих послуг суб'єктами аудиторської діяльності Житомирської області за 2008–2012 рр.*

Рік	Обсяг наданих послуг, тис. грн.	Середній дохід на одного суб'єкта аудиторської діяльності без ПДВ, тис. грн.
2008	5 626,3	170,49
2009	5 020,8	167,36
2010	4 584,5	163,7
2011	4 217,7	162,2
2012	5245,6	218,57

* Джерело: сформовано на основі [23]

Незважаючи на тенденцію до зменшення кількості суб'єктів аудиторської діяльності в Україні, обсяг наданих послуг суб'єктами аудиторської діяльності в цілому по Житомирській області зріс порівняно з 2011 р. Так, обсяг доходу від наданих послуг суб'єктами аудиторської діяльності у 2011 р. становив 162,2 тис. грн, а у 2012 р. – 218,57 тис. грн. Тенденція до зростання цін на послуги аудиторських фірм скоріше викликана інфляцією, оскільки розглядаючи кількість наданих послуг, то саме кількість практично є сталою.

Система контролю якості аудиту в Україні знаходиться тільки на стадії розвитку. Хоча Аудиторською палатою України проводиться значна, вагома робота у цьому напрямку. Щорічно багато аудиторських фірм України проходять зовнішні перевірки контролю якості, але до сих пір є аудиторські фірми у яких він не проходив, або самі аудиторські фірми уникають таких перевірок. Низька якість аудиторських послуг зумовлена, зокрема, наступним: відсутність єдиної, загальноприйнятої, обґрунтованої економічно методика розрахунку цін за аудиторські послуги; відсутність типових форм документів з аудиту; відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту; недостатній досвід контролю якості аудиторської діяльності порівняно з іншими європейськими країнами, негативний вплив дослівного перекладу закордонних стандартів та концепцій без врахування особливостей економічного розвитку нашої країни.

Наступною проблемою аудиторської діяльності є організація та методика надання аудиторських послуг притаманних національній економіці нашої держави. В Міжнародних стандартах аудиту є ряд

стандартів, присвячених іншим видам послуг аудиторських фірм, відмінних від аудиту. Але вони не є адаптованими до потреб вітчизняних аудиторських фірм, що вимагає додаткових коментарів та вітчизняних рекомендацій науковців, аудиторів, Аудиторської палати України. Отже, вітчизняним аудиторам необхідно удосконалити та розвинути спектр консультативних послуг, що обумовлено зростанням попиту на них серед вітчизняних підприємств, а також, здійснюючи пошук нових джерел доходу, проводити політику співпраці з підприємствами середнього та малого бізнесу, що, в свою чергу, забезпечить позитивну тенденцію стабільності діяльності в майбутньому.

Недоліком сучасної аудиторської діяльності в Житомирській області є низький рівень використання комп'ютерної техніки та комп'ютерних програм в організації і проведенні аудиту і наданні аудиторських послуг. Використання розроблених комп'ютерних програм з методиками аудиторських перевірок дозволить швидко і якісно виконати роботу, ефективно використовуючи як висококваліфікований персонал, так і асистентів. Тому комп'ютеризація аудиторської діяльності повинна передбачати розробку та впровадження в аудиторську практику таких програмних продуктів, які б забезпечували автоматизацію виконання завдань з надання впевненості щодо різних предметів перевірки та супутніх послуг, а також включали в собі можливості експертних систем.

Недостатній досвід страхування ризиків аудиторської діяльності та механізму формування відповідних страхових резервів аудиторськими фірмами.

Удосконалення навчальних планів підготовки спеціалістів за фахом «Облік і аудит». Оскільки програми навчання в частині аудиту не відповідають дійсності, не відповідають вимогам Аудиторської палати України щодо сертифікації аудиторів та діяльності аудиторських фірм. Наприклад, курс «Аудиту» слід обов'язково адаптувати до використовуваних на практиці Міжнародних стандартів аудиту та Міжнародних стандартів фінансової звітності. На практичних заняттях студенти повинні виконувати тести і ситуації, які були раніше використані для сертифікації аудиторів. Це надасть можливість студентам буди конкурентоспроможними на ринку праці.

Крім того, всі дисципліни пов'язані з аудитом в ВУЗах повинні викладати сертифіковані аудиторів з практичним досвідом роботи. Інші викладачі не спроможні донести саму актуальну інформацію у сфері аудиту студентам та навчити їх організовувати, проводити аудит, писати аудиторські висновки.

Перспективами розвитку аудиторської діяльності в Україні є:

- вивчення міжнародного досвіду аудиторських фірм, задля розробки типових методик аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств у розрізі галузей їх діяльності;
- на основі вивчення міжнародного досвіду розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги;
- співпраця професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів;
- недопущення закордонних олігополій на ринку аудиторських послуг, оскільки внаслідок їх формування витісняється дрібний і середній бізнес з вітчизняного ринку аудиту, у вітчизняних аудиторів зменшуються доходи від аудиту, зникає конкуренція і як наслідок можливі високі ціни на аудит, відтік капіталу за кордон, неякісне виконання аудиторських послуг, залежність суб'єктів економіки у сфері аудиту, тіньовий бізнес. Як наслідок, у вітчизняних аудиторів відсутні стимули працювати на ринку аудиторських послуг.

Більш глибоке дослідження цих проблем може стати основою для визначення пріоритетних напрямків вдосконалення аудиторської діяльності з огляду на перспективи розвитку ринкової економіки і відносин власності в Україні, а їх розв'язання сприятиме подальшому впровадженню аудиторської професії в господарську практику і формуванню у громадськості впевненості у високій професійній майстерності аудиторів.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Україна має порівняно невеликий досвід функціонування аудиторської діяльності, хоча існує низка проблемних питань, які потребують якнайшвидшого вирішення, проте наша країна має потужний потенціал та перспективи розвитку незалежного аудиту.

Виникнення аудиту в Україні обумовлене змінами в економіці країни, переходом до ринкових відносин. Як і в кожній країні, вітчизняному аудиту притаманні свої особливості. В літературних джерелах теоретичні положення аудиту трансформуються з положень викладених у літературі з контролю й ревізії, а також враховується понятійний апарат, висвітлений у зарубіжній літературі.

Проаналізувавши наукову періодику, нами виділено ряд проблемних питань, що стосуються розвитку аудиту в Україні. Для їх вирішення ми навели деякі шляхи їх подолання, а саме: детінізація економіки України, відповідно зі зменшенням обсягів тіньового бізнесу значення аудиту зростатиме; розробка механізму ціноутворення на аудит та аудиторські послуги шляхом вивчення міжнародного досвіду з цього питання; підвищення престижу аудиторської професії, надання впевненості у відповідності ціни якості роботи аудитора; розробка внутрішньо-фірмових методик аудиту, робочої документації; розробка типових методик аудиторської перевірки у розрізі галузей їх функціонування; скасування штучно вмонтованих елементів закордонної теорії та практики, які не тільки не мають обґрунтованого змісту, але й

суперечать реальним потребам обліковців-практиків; удосконалення навчальних планів підготовки обліковців у вищих навчальних закладах, адаптувати їх знання до потреб практики реального життя.

Більш глибоке дослідження цих проблем може стати основою для визначення пріоритетних напрямків вдосконалення аудиторської діяльності з огляду на перспективи розвитку ринкової економіки і відносин власності в Україні, а їх розв'язання сприятиме подальшому впровадженню аудиторської професії в господарську практику і формуванню у громадськості впевненості у високій професійній майстерності аудиторів.

Проблемою, яка існує на даному етапі розвитку аудиторської діяльності є проблема сучасного аудитора та довіри до нього. Важливою проблемою аудиторського ринку України є недосконала система сертифікації, яка не може гарантувати якісної підготовки аудитора. Також важливою є проблема впровадження системи зовнішнього контролю якості аудиту та аудиторської діяльності при адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

Література

1. Алборов Р.А. Основы аудита : [учебное пособие] / Р.А. Алборов, Л.И. Хоружий, С.М. Концевая. – Издательство “Дело и Сервис”, 2001. – 224 с.
2. Андреев Д.М. Аудит издержек: учет и анализ косвенных затрат / Д.М. Андреев // Аудиторские ведомости. – 2003. – № 4.
3. Арнс А. Аудит / Арнс А., Лоб бек Дж. – М. : Финансы и статистика, 1995. – 560 с.
4. Білуха М.Т. Курс аудиту : [підручник] / М.Т. Білуха. – 2-е вид., переробл. – К. : Вища школа: Тов-во “Знання”, КОО, 1999. – 574 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Аудит : [підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів] / Ф.Ф. Бутинець. – 2-е вид., перероб. та доп. – Житомир : ПП “Рута”, 2002. – 672 с.
6. Василькова Т. МСА як принципи формування нормативно-правової бази вітчизняного аудиту / Т. Василькова // Аудитор України. – 2004. – № 13. – С. 10–11.
7. Головченко А. В. Проблемні питання контролю якості аудиту в Україні
8. Дмитренко І.Н. Правове і регламентне забезпечення незалежності аудиторів: проблеми і рішення // Аудитор України. – 2007. – № 8. – С. 12–16.
9. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація / Н.І. Дорош. – К. : Тов-во “Знання”, КОО, 2001. – 402 с.
10. Зdirko Н.Г. Недоліки та переваги здійснення аудиту в Україні [Електронний ресурс] / Н.Г. Зdirko, А.К. Самоєнко. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/Economics/7_81591.doc.htm
11. Касьяненко Е.А. Проблемы и перспективы развития рынка аудита в Украине [Електронний ресурс] / Е.А. Касьяненко, Е.А. Закалинская // Международный экономический форум. – 2012. – Режим доступу : <http://www.rusnauka.com>
12. Ковальчук І.О. Європеїзація аудиту в Україні: проблеми та перспективи [Електронний ресурс] / І.О. Ковальчук, Г.В. Даценко. – Режим доступу : <http://intkonf.org/kovalchuk-io-datsenko-gv-evropeyzatsiya-audit-u-v-ukrayini-problemi-ta-perspektivi/>
13. Кудирко О.М. Внутрішній аудит в Україні: сутність, проблеми розвитку та шляхи їх усунення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mev-hnu.at.ua>.
14. Петрик О.А. Концептуальні основи внутрішнього аудиту на підприємствах України / О.А. Петрик // Регіональні перспективи. – 2001. – № 2-3. – С. 197.
15. Редько О. Ю. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія / О. Ю. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 1. – С. 46–54.
16. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів Аудиторської палати України (станом на 03.04.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/reestr-auditorskikh-firm-ta-auditoriv>
17. Робертсон Дж. К. Аудит / Дж. Робертсон. – М. : КRMG и Контакт, 1993. – 496 с.
18. Рудницький В. Внутрішній аудит: методологія, організація / В. Рудницький. – Тернопіль : Економічна думка, 2000. – 104 с.
19. Соболев В.М. Основні проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні [Електронний ресурс] / В.М. Соболев, Т.Л. Слюніна, Т.В. Розіт. – Режим доступу : http://www.business-inform.net/pdf/2013/11_0/324_328.pdf
20. Соколов Я.В. Очерки развития аудита / Я.В. Соколов, А.А. Терехов. – М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2004. – 376 с.
21. Сподарик В.М. Внутрішній аудит: проблеми, методика та організація / В.М. Сподарик, Г.Ю. Дейч, А.П. Журавкова // Економічний аналіз. – 2010. – Вип. 6. – С. 503–505.
22. Стемковська І. Внутрішній аудит в Україні: проблеми становлення і перспективи розвитку / І. Стемковська. – С. 266–268.
23. Узагальнена інформація про стан аудиторської діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-auditorskoji-diyalnosti-v-ukrajini>

24. Усач Б.Ф. Аудит у сучасному бізнесі / Б.Ф. Усач // Вісник Львівської комерційної академії. – 2004. – № 16. – С. 91–94.

25. Шаркий Д.М. Актуальні проблеми функціонування внутрішнього аудиту на підприємстві / Д.М. Шаркий // Збірник тез та текстів виступів на науковій міжнародній конференції [“Розвиток науки про бухгалтерський облік”] / Д.М. Шаркий. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – Частина III. – 196 с.

26. Шевчук О.А. Аудит в Україні – проблеми та перспективи розвитку / О.А. Шевчук, Н.Г. Здырко // Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету. – 2010. – № 6. – С. 530–531.

References

1. Alborov R.A. Fundamentals of auditing: [textbook] / R.A. Alborov, L.I. Khoruzhy, S.M. Kontsevaya. – Publishing house “Business and Service”, 2001. – 224 p.
2. Andreev D.M. Cost auditing: accounting and analysis of indirect costs / D.M. Andreev // Auditing statements. – 2003. – № 4.
3. A. Ahrens, J. Lobbek. Auditing / Ahrens A., J. Lobbek. – М.: Finance and Statistics, 1995. – 560 p.
4. Bilukha M.T. Auditing course: [textbook. 2-d edition] / M.T. Bilukha. – К.: High school: PLC “Knowledge”, 1999. – 574 p.
5. Butynets F.F. Auditing: [Textbook for students majoring in “Accounting and auditing” of higher educational institutions, 2-d edition] / F.F. Butynets. – Zhytomyr: PLC “Ruta”, 2002. – 672 p.
6. Vasylykova T. ISA as the principles of forming the legal framework of national auditing / T. Vasylykova // Auditor of Ukraine. – 2004. – № 13. – pp. 10-11.
7. Holovchenko A.V. Issues of quality control of audits in Ukraine
8. Dmytrenko I.N. Legal and procedural support of auditor’s independence: problems and solutions // Auditor of Ukraine. 2007. – №8. – pp. 12-16
9. Dorosh N.I. Auditing: methodology and organization / N.I. Dorosh. – К.: PH Knowledge, 2001. – 402 p.
10. Zdyrko N.G. Disadvantages and advantages of auditing in Ukraine / N.G. Zdyrko, A.K. Samoyenko. Electronic resource // Access: http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/Economics/7_81591.doc.htm
11. Kasyanenko E.A. Problems and prospects of development of the audit market in Ukraine / E.A. Kasyanenko, E.A. Zakalinskaya // International Economic Forum. – 2012 – Electronic resource // Access: <http://www.rusnauka.com>
12. Kovalchuk I.O., Datsenko G.V. Europeanization of auditing in Ukraine: problems and prospects. Electronic resource // Access: <http://intkonf.org/kovalchuk-io-datsenko-gv-evropeyzatsiya-audituv-ukrayini-problemi-ta-perspektivi/>
13. Kudyрко O.M. Internal auditing in Ukraine: essence, problems and ways of their elimination. [Electronic resource]: <http://mev-hnu.at.ua>.
14. Petryk O.A. Conceptual fundamentals of internal auditing in Ukraine / O.A. Petryk // Regional prospects – 2001. – № 2-3. – p. 197
15. Redko O. Quality of auditing services: philosophy and mythology / O. Redko // Accounting and Auditing – 2009. – № 1. – pp. 46–54.
16. Register of auditing firms and auditors of the Auditing Chamber of Ukraine (as of 04/03/2015) // Electronic Resource // Access: <http://www.apu.com.ua/reestr-auditorskikh-firm-ta-auditoriv>
17. Robertson J. K. Auditing / J. Roberston. – М.: KRMG and Contact, 1993. – 496
18. Rudnytsky V. Internal Auditing: Methodology, organization / V. Rudnytsky. – Ternopil: Economic thought, 2000 – 104 p.
19. Sobolev V.M. The main problems and prospects of auditing development in Ukraine / V.M. Sobolev, T.L. Slyunina, T.V. Rosit Electronic resource // Access: http://www.business-inform.net/pdf/2013/11_0/324_328.pdf
20. Sokolov Y.V. Sketches of auditing development / Y.V. Sokolov, A.A. Terekhov. – М.: Publishing House FBK – Press, 2004. – 376 p.
21. Spodaryk V.M. Internal auditing: problems, methods and organization / V.M. Spodaryk, G.Yu. Deitch, A.P. Zhuravkova // Economic Analysis. – 2010 – Vol. 6. – pp. 503-505
22. Stemkovska I. Internal auditing in Ukraine: problems and prospects of development / I. Stemkovska. – pp. 266-268
23. Summarized information on the state of the auditing profession in Ukraine // Electronic resource // Access: <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-auditorskoji-diyalnosti-v-ukrajini>
24. Usach B.F. Auditing in modern business / B.F. Usach // Collection of scientific papers of Lviv Commercial Academy. – 2004. – pp. 91-94
25. Sharky D.M. Burning problems of internal audits in organizations: Abstracts and speeches at scientific international conference. Part III. [“The development of the accounting science”] / D.M. Sharky. – Zhytomyr : ZITI, 2000. – 196 p.
26. Shevchuk O.A. Auditing in Ukraine – problems and prospects [Text] / O.A. Shevchuk, N.G. Zdyrko // Collection of scientific papers of the Department of Economic Analysis of Ternopil National Economic University. – 2010. – №6. – pp. 530-531

Надійшла 10.05.2015; рецензент: д. е. н. Бутинець Ф. Ф.